

Apel w sprawie zanieczyszczenia światłem

data aktualizacji: 2024.10.18 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

W związku z licznymi skargami obywateli i doniesieniami medialnymi w sprawie zanieczyszczenia sztucznym światłem Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciło się do generalnego dyrektora ochrony środowiska Piotra Otawskiego o działania Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w tym zakresie.

Zanieczyszczenie światłem, nazywane także zanieczyszczeniem świetlnym (z ang. light pollution), to pojęcie, które coraz częściej pojawia się w dyskusjach na całym świecie. Można je zdefiniować jako zaburzenie nocnego [środowiska naturalnego](#) przez światło emitowane, np. przez oświetlenie zewnętrzne, w szczególności oświetlenie dróg, ulic, placów, zakładów przemysłowych czy iluminacje różnych obiektów.

Jak czytamy w wystąpieniu Rzecznika, już od ponad trzech lat prowadzi on ustalenia w przedmiocie zakresu i szkodliwości tego zjawiska. Rzecznik postanowił powrócić do tego tematu, sygnalizowanego władzom publicznym już ponad 10 lat temu, w związku z coraz częściej napływającymi do niego skargami pochodzącymi od obywateli oraz z licznymi doniesieniami medialnymi. W ramach tychże ustaleń, Rzecznik Praw Obywatelskich między innymi korespondował

z organami władzy państwowej takimi jak ministrami do spraw zdrowia, środowiska i klimatu, transportu i gospodarki morskiej, rozwoju i technologii, oraz organami specjalistycznymi w zakresie ochrony środowiska i zdrowia człowieka – Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym.

Z uzyskanych od organów odpowiedzi wynikało, że problem nadmiaru sztucznego światła w przestrzeni publicznej jest dostrzegany, lecz jego rozwiązanie, na poziomie legislacyjnym jawi się jako problematyczne z uwagi na interdyscyplinarność zagadnienia.

W związku z powyższym, w dniu 29 lutego 2024 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zorganizował seminarium pod nazwą „Ciemna strona światła - o zanieczyszczeniu świetlnym i jego wpływie na nasze życie”. Jeden z paneli seminarium poświęcony był skutkom zanieczyszczenia sztucznym światłem w środowisku przyrodniczym.

Z wypowiedzi zaproszonych ekspertów wynikało, że owe skutki są dalece negatywne i zaawansowane, gdyż destrukcyjne oddziaływanie sztucznego światła w nadmiarze na faunę i florę zaobserwowano już wiele lat temu. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska jest instytucją ekspercką, odpowiedzialną za ochronę przyrody i udział w części środowiskowej procesu inwestycyjnego, realizującą ponadto zadania dotyczące zapobiegania szkodom w środowisku i koordynacji sieci Natura 2000 w Polsce.

Mając powyższe na uwadze, Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się z zapytaniem, czy problematyka zanieczyszczenia świetlnego jest przedmiotem zainteresowania organów Dyrekcji Ochrony Środowiska jako problem generalny lub też w odniesieniu do konkretnej sprawy lub spraw określonego rodzaju. W szczególności Rzecznik poprosił o udzielenie informacji, czy ze strony Generalnej Dyrekcji kierowane były do władz państwowych pisma sygnalizujące istnienie problemu, opinie wydawane w toku procesu legislacyjnego dotyczącego uchwalania regulacji z zakresu ochrony środowiska i przyrody lub też propozycje zmian legislacyjnych np. uwzględniających nadmierną emisję sztucznego światła jako rodzaj zanieczyszczenia środowiska.

Jak wskazują eksperci, zanieczyszczenia światłem mają negatywny wpływ na zdrowie człowieka, mogą powodować depresję, tendencje do nowotworów. Mają także negatywny wpływ na środowisko naturalne, zwierzęta i rośliny. Co więcej, jest to także marnotrawienie energii. Dlatego Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich wyraziło nadzieję na podjęcie współpracy z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w tej sprawie.

Źródło: <https://zyrardow.eglos.pl/aktualnosci/item/44302-apel-w-sprawie-zanieczyszczenia-swiatlem>